

Primavera das Letras 2024

Violino, Inglesa
e o libro xigante.
Pequena biografía de Luisa Villalta

REAL ACADEMIA GALEGA

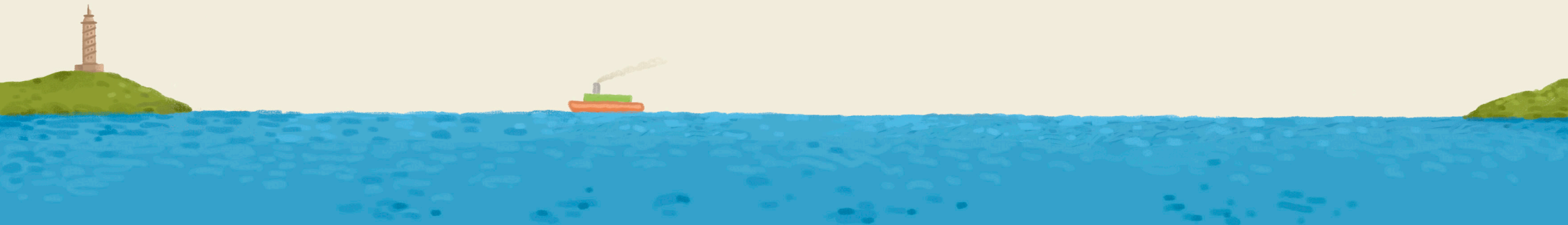

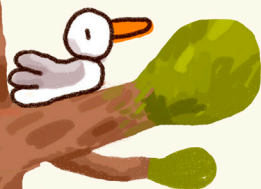
Deputación
DA CORUÑA

Unha historia de **Xoán Babarro** e **Ana María Fernández**

Ilustracións de **Óscar Villán**

Sala 4

Aquela sala era unha fraga máxica que ulía diferente. Daba a impresión de que alí podía pasar de todo. Violino quixo seguir descubríndolles as excelencias da súa compañeira nos camiños da arte e da vida:

—Luísa licenciouse en Filoloxía Galego-Portuguesa e mais en Hispánica. Iso si que foi estudar! Unha biblioteca a rebentar de libros! Naquela época universitaria agroumou a vea de escritora que a levaría a escribir artigos en xornais e revistas, publicar libros e gañar importantes premios literarios.

—Como o Premio de Poesía Espiral Maior... Na biblioteca da nosa casa temos ese libro: *En concreto* —dixo un home con fachenda.

—Pero escribiu moita máis poesía: *Música reservada, Ruído, Rota ao interior do ollo, Papagaio*... —reivindicou Violino.

—Si, sobre todo coñécese como poeta. De feito andaba a voltas cun libro de poemas cando finou: *As palabras ingrávidas*.

—Ai, Inglesiña, a ti a lingua colleuche rodas, non si? María Luísa de la Esperanza Villalta Gómez —aquí Violino pronunciou o nome completo para darlle máis énfase ao que ía dicir— foi moito máis ca unha poeta! Deixounos contos, novelas como *As Chaves do tempo*... Tamén foi dramaturga! Publicou cinco pezas teatrais! Ah!, e a propósito do teatro, en 1978 casou con Paulino Martínez Pereiro, compositor musical, escritor e profesor. E foi Paulino quen lle compuxo a música para a obra de teatro *O paseo das esfinxes*. A protagonista é Lisis... E agora, meus e miñas, hai que mollarse!

Os que levaban paraugas abrírono axiña, pero Violino non falaba de choiva, referíase a outra cousa. Quería que interpretasen un papel nunha obra de Luísa.

—Eríxome en director de escena! Necesito unha voluntaria ou un voluntario que faga de Lisis.

—Eu! —ofreceuse entusiasmada a pequena de ollada sabia.

—Colocádevos en dúas filas, deixando un camiño polo medio e mirando unha fila cara á outra!

Veña, a catro patas! Cabeza alta! Sodes esfinxes!

E Lisis pasou xogando cun aro e cantando polo corredor de miradas estrañadas, tal como lle indicara Violino:

*Fermosa cantaba
na casa do riso
os longos cabelos
chegaban ao mar,
os barcos xurdían
no fondo da alma
mais nunca seguían
aquele seu cantar.*

No momento de acabar, as «esfinxes» berraron todas a un tempo, en ton trágico, así llelo explicara o director de escena.

—Que cantas, Lisis?

—Non o sei.

Ao final da interpretación, recibiron o aplauso efusivo de Violino:

—Bravo, artistas!

—Quizais Luísa tivese un chisco de Lisis! —Inglesa volveu facerlle os coros ao seu compañeiro.

—Ou talvez Lisis teña un chisco de Luísa! —retrucou Violino.

E continuou—: En 1988 aprobou as oposicións para ser profesora de Lingua e Literatura Galegas de secundaria. Moito lle gustaba traballar coa rapazada! De feito, deixou unha fonda pegada no alumnado dos institutos de Oleiros, Ferrol e Sa-da po-los que pa-sou! E des-fois...

De repente, Violino comezou a falar máis amodo ata que enmudeceu. Quería falar, pero non lle saía a voz!

—Que che pasa? —berrou asustada a pequena observadora.

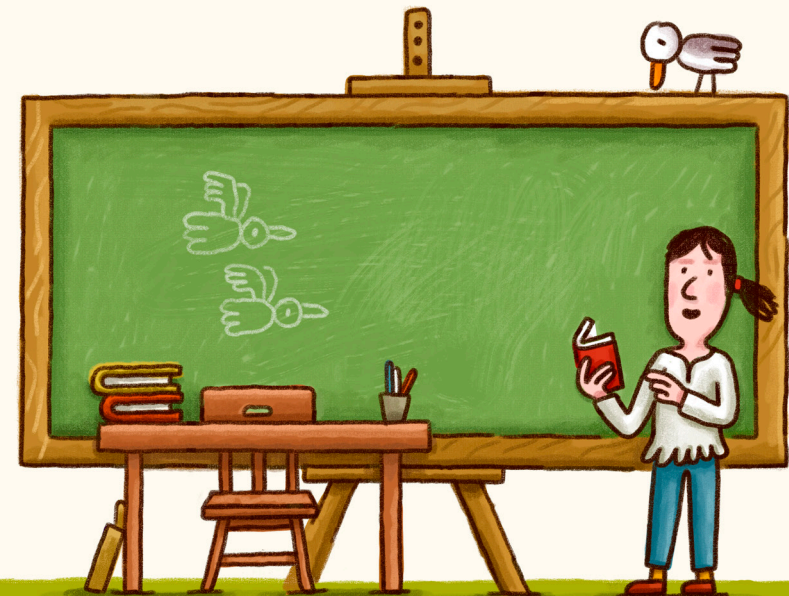
—Atópaste mal? —preocupouse un señor.

Violino sinalaba as súas cordas aterrado, pero non dicía nada.

—Non po-do se-guir fa-lan... —tateou á fin.

Axiña Inglesa lle achegou un vaso de auga, roñando polo baixo:

—Claro, queres contalo ti todo e logo pasa o que pasa...

Despois de beber o vaso enteiro, Violino recuperou a fala:

—Uf, que apuro! Xa pensei que quedara sen cordas como me pasara nun concerto. Concretamente en *Concerto para un home só*.

—Si, ben sei! —dixo a cativa de pelo mouro—. Pero foi divertido porque o concertista quedou sen violín diante do público, pero púxose a falar, a falar... e á xente gustoulle.

—E ti como o sabes, rapaciña? —preguntou alguén.

A nena de ollos verdes encolleu os ombros e, antes de que puidese responder, Violino beliscou as cordas e, case instantáneos, soaron catro pizzicatos tan seguidos que parecían o fogo cruzado de dúas metralladoras: pin pin, pan pun.

—Queríavos dicir que, ademais de falar galego e castelán, sabía alemán e francés, e dáblle ademais tan ben ao italiano que ata traduciu obras dende este idioma ao noso! *Mamma mia!* Estou seguro de que lle gustaría participar no noso desfile. Veña, vamos!

Galegas, na escola, as letras que engaiolan!

Galegas, na escola, as letras que engaiolan!

Primavera das Letras 2024